

PEILING INWONERSPANEL: VUURWERK

ACHTERGROND EN OPZET

In juli 2018 heeft de gemeenteraad van Ede een motie aangenomen waarin het college wordt verzocht “een plan van aanpak op te stellen om de overlast van consumentenvuurwerk terug te dringen door het centraal afsteken van vuurwerk te stimuleren en te faciliteren”. Daarnaast vraagt de gemeenteraad om een onderzoek naar het draagvlak in de gemeente Ede voor het verbod op consumentenvuurwerk.

Ook landelijk en in een aantal andere gemeenten staat het thema in de belangstelling en vinden onderzoeken plaats. Deze onderzoeken richten zich enerzijds op het draagvlak onder inwoners voor maatregelen om de overlast van vuurwerk terug te dringen en anderzijds op de regelgeving rondom het afsteken van vuurwerk, het handhaven van deze regels en de implicaties van maatregelen, zoals een (gedeeltelijk) vuurwerkverbod.

Om een indruk te krijgen van de mening van inwoners van de gemeente Ede over het afsteken van vuurwerk tijdens de jaarwisseling en het draagvlak voor maatregelen om de overlast van consumentenvuurwerk terug te dringen, is in oktober 2018 een korte vragenlijst voorgelegd aan het Inwonerspanel van de gemeente Ede. Tegelijkertijd heeft ook de Jongerenraad van de gemeente Ede een peiling uitgevoerd over vuurwerk onder haar eigen jongerenpanel. De Jongerenraad presenteert de resultaten van de jongerenpeiling via een eigen publicatie.

RESPONS EN RAPPORTAGE RESULTATEN

Het Inwonerspanel bestaat uit circa 1.500 inwoners die zich zelf hebben aangemeld om enkele keren per jaar een digitale vragenlijst van de gemeente Ede in te vullen. De vragenlijst over vuurwerk is door 1.188 panelleden ingevuld.

Het Inwonerspanel vormt een dwarsdoorsnede van de Edese samenleving, maar is geen volledig representatieve afspiegeling van de bevolking van de gemeente Ede; mannen, 65-plussers, hoog opgeleiden en inwoners van Ede-stad zijn oververtegenwoordigd en het panel telt relatief erg weinig jongeren. Hoewel het panel niet geheel representatief is voor de Edese bevolking, geven de resultaten van de peiling een goed beeld van de publieke opinie.

Deze rapportage beschrijft de resultaten van de peiling. Waar mogelijk vindt vergelijking plaats met landelijke cijfers die afkomstig zijn uit een uitgebreid landelijk onderzoek dat eind 2017 is uitgevoerd.

AFSTEELGEDRAG

Bijna twee vijfde van de panelleden steekt weleens vuurwerk af tijdens de jaarwisseling; 17% meestal of altijd, 6% soms en 14% een enkele keer. Dit is vrijwel gelijk aan het landelijke beeld.

Het afsteken van vuurwerk is vooral populair onder jongere panelleden (tot 30 jaar) en onder panelleden van 30 tot 50 jaar. Er is geen verschil in afsteekgedrag tussen panelleden uit Ede-stad en panelleden uit de dorpen.

STELLINGEN OVER VUURWERK

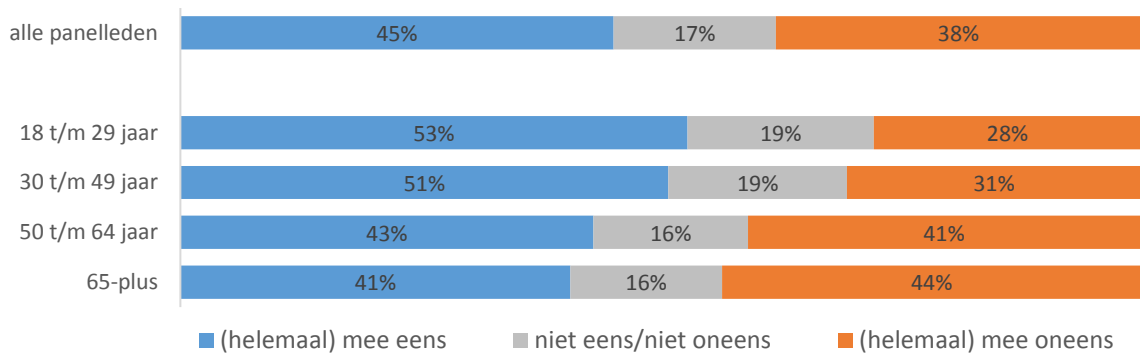
Aan de panelleden is een aantal stellingen voorgelegd over het afsteken van vuurwerk, met de vraag om aan te geven in hoeverre zij het eens of oneens zijn met de stellingen. In onderstaande grafieken zijn de resultaten weergegeven.

Omwille van de leesbaarheid zijn de antwoordcategorieën “helemaal mee eens” en “mee eens” samengevoegd, evenals de antwoordcategorieën “helemaal mee oneens” en “mee oneens”. De antwoordcategorie “weet ik niet/geen mening” is in de grafieken buiten beschouwing gelaten. De percentages “weet ik niet/geen mening” varieerden per stelling van 0,2% tot 1,3%.

VUURWERKTRADITIE

45 Procent van de panelleden vindt het afsteken van vuurwerk een mooie traditie die in stand gehouden moet worden; 38% is het oneens met deze stelling. Onder panelleden van 18 tot 50 jaar is het aandeel voorstanders van het in stand houden van de vuurwerktraditie het grootst. Onder 50-plussers is het aantal voor- en tegenstanders vrijwel in evenwicht (zie Figuur 1).

Figuur 1:
“Het afsteken van vuurwerk is een mooie traditie die we in stand moeten houden.”

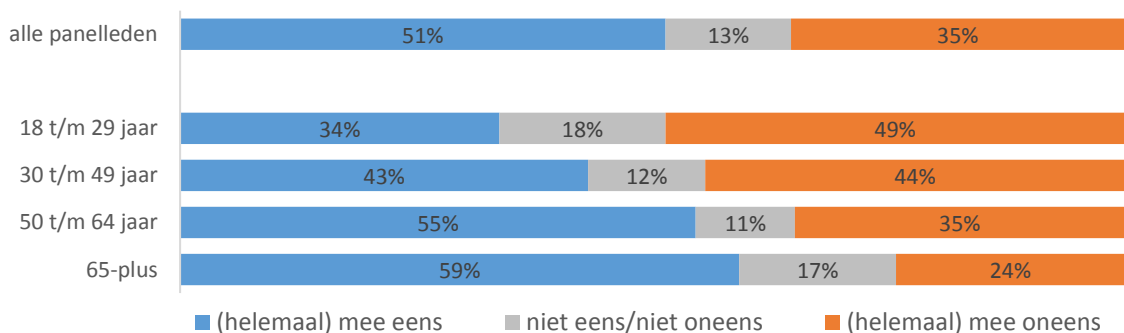

AFSTEEKVERBOD VOOR PARTICULIEREN

De helft van de panelleden is voorstander van een algeheel verbod op het afsteken van vuurwerk door particulieren. Ruim een derde van de panelleden is hiertegen. Het aantal voorstanders van een vuurwerkverbod neemt toe met de leeftijd (zie Figuur 2). Landelijk is bijna de helft van de inwoners voorstander van een algeheel vuurwerkverbod.

Van de panelleden in Ede-stad en Bennekom is 55% voorstander van een verbod op het afsteken van vuurwerk door particulieren en 34% is tegen. Onder de panelleden uit de andere dorpen is het aandeel tegenstanders juist groter dan het aandeel voorstanders; 39% voor en 48% tegen.

Figuur 2:
“Het afsteken van vuurwerk door particulieren moet helemaal worden verboden.”

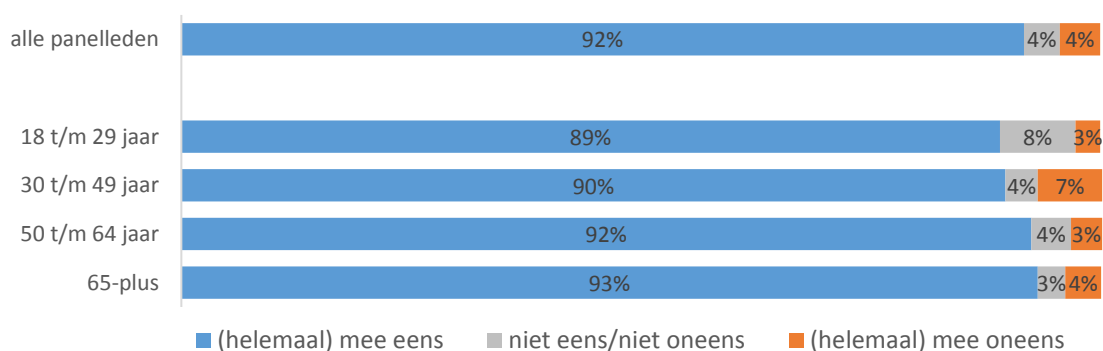
Als een vuurwerkverbod voor particulieren zou worden gecombineerd met de organisatie van een professionele vuurwerkshow bij de jaarwisseling op een centrale plaats in de gemeente, dan neemt onder panelleden van 18 tot 30 jaar het aandeel voorstanders van een vuurwerkverbod toe van 34% naar 41%. Onder andere leeftijdsgroepen blijft de mening over een afsteekverbod vrijwel onveranderd.

VUURWERKVRIJE ZONES

Negen van de tien panelleden zijn voorstander van een verbod op het afsteken van vuurwerk op bepaalde plaatsen, bijvoorbeeld rond verpleeghuizen, ziekenhuizen, kinderboerderijen of fietstunnels. Een zeer kleine groep is tegen dit soort vuurwerkvrije zones (zie Figuur 3).

Bij deze vraag zijn er nauwelijks verschillen tussen leeftijdsgroepen en tussen panelleden uit Ede-stad en panelleden uit de dorpen. Ook landelijk bestaat groot draagvlak voor het instellen van vuurwerkvrije zones.

Figuur 3:
“Het afsteken van vuurwerk moet op bepaalde plaatsen worden verboden (vuurwerkvrije zones), bijvoorbeeld rond verpleeghuizen, ziekenhuizen, kinderboerderijen, fietstunnels.”

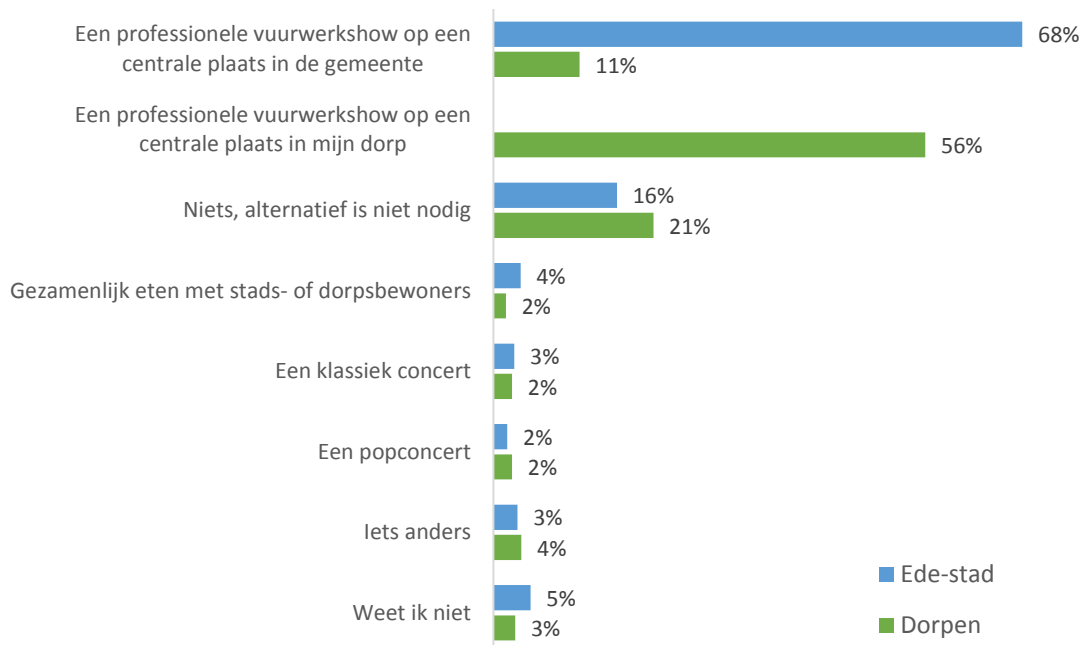
ALTERNATIEVEN BIJ VUURWERKVERBOD VOOR PARTICULIEREN

Als er daadwerkelijk een verbod zou komen op het afsteken van vuurwerk door particulieren, zou twee derde van de panelleden graag als alternatief zien dat de gemeente een professionele vuurwerkshow op een centrale plaats in de gemeente organiseert. Van de panelleden uit de dorpen zou ruim de helft kiezen voor een professionele vuurwerkshow op een centrale plaats in het eigen dorp (zie Figuur 4).

Andere mogelijke alternatieven, zoals gezamenlijk eten of een concert, worden nauwelijks gekozen. Bij de antwoordoptie “iets anders” konden panelleden zelf iets invullen. Hier geven enkele panelleden aan graag vuurwerkshows op verschillende plekken in de gemeente te zien, zodat mensen zich niet over een grote afstand hoeven te verplaatsen. Ook merken enkele panelleden op dat een eventuele vuurwerkshow wat hun betreft niet door de gemeente betaald zou moeten worden.

Voor bijna één op de vijf panelleden (grotendeels 50-plussers) is een alternatief niet nodig, mocht er een afsteekverbod voor particulieren komen.

Figuur 4:
“Stel dat het afsteken van vuurwerk in de gemeente Ede voor particulieren wordt verboden, wat zou u dan graag als alternatief zien (betaald door de gemeente)?”
(één antwoord mogelijk)

Ten slotte is panelleden gevraagd of zij zouden stoppen met het zelf afsteken van vuurwerk, als er bij de jaarwisseling een professionele vuurwerkshow zou worden georganiseerd. De helft van de panelleden antwoordt in dat geval waarschijnlijk of zeker geen vuurwerk meer af te steken. Twee vijfde van de panelleden zegt waarschijnlijk of zeker *niet* te zullen stoppen met het zelf afsteken van vuurwerk (Figuur 5).

Hierbij is weinig verschil tussen panelleden van verschillende leeftijdsgroepen en tussen panelleden uit Ede-stad en panelleden uit de dorpen. In de landelijke peiling geeft slechts een kwart van de inwoners aan waarschijnlijk of zeker te zullen stoppen met afsteken van vuurwerk, als er een professionele vuurwerkshow wordt georganiseerd.

Figuur 5:
“Stel dat bij de jaarwisseling een professionele vuurwerkshow op een centrale plaats wordt georganiseerd, zou u dan stoppen met zelf vuurwerk afsteken?”

